Значајни неуспеси једне добро подмазане машине

Пише: Стефан Каргановић
субота, 03 јул 2010 17:02

Канадски премијер Стефан Харпер донео је правилну одлуку када је уложио вето на предлог да парламент његове земље 11. јули прогласи за „дан сећања на жртве геноцида у Сребреници.“ Таквим поступком премијер Харпер је показао храброст да се одупре политичким притисцима и уценама, што је реткост у данашњем свету. Поред личног интегритета, његова одлука такође одражава и нешто друго: све већи замор западних установа и политичких чинилаца од бескрајних захтева да се повинују уској политичкој агенди агресивне и добро организоване бошњачке стране из БиХ која, пре свега, рачуна на необавештеност спољашњег света.

Нико други, осим бошњачког политичког руководства, није могао бити изненађен неуспехом лобистичке операције да се Канади наметне законска обавеза да сваке године механички ожали жртве једне етничке заједнице у Сребреници, док би бројне и сурово побијене жртве оне друге сасвим игнорисала. Изненађење, па чак и „шок“, поводом тога у Сарајеву само је одраз провинцијализма тамошњег естаблишмента који је норме свога вилајета побркао са начином размишљања преосталог света, и који није способан да осети пулс људи који се налазе ван оквира његове уске средине.

Та секташка група злоупотребљава људску трагедију сребреничког краја током рата између 1992. и 1995. године тако што сопствену улогу и губитке приказује лажно, док арогантно пориче свој огроман допринос патњи и губицима других. Крах њихове иницијативе да се питање Сребренице у парламенту далеке Канаде прикаже онако како то њима одговара наговештава могућност скорог отрежњења света који се, помоћу безобзирне пропагандне, већ годинама држи у заблуди у вези са Сребреницом.

Можда то није било подједнако запажено или прокоментарисано, али афера са Ејупом Ганићем обележена је сличним наговештајима. Мада је британско судство „независно,“ и фактички у великој мери оно то јесте, када се ради о јасно зацртаном националном интересу Велике Британије оно ће увек имати разумевање за дискретно саопштени став британске владе. Зато је сама чињеница да је британски суд српски екстрадициони захтев узео у разматрање врло значајна. Не у смислу фаворизирања Србије (која по свему судећи ни сама није веровала у овакав исход па је свој први захтев врло аљкаво и непрофесионално припремила) већ у смислу емитовања поруке Бошњацима. Када се

ствар сведе на основне елементе, та поруке врло је једноставна: вашим играма и манипулацијама долази крај, нећете се више моћи шегачити са нама.

Да је у питању управо шегачење, јасно се види из „одбране“ коју високоплаћени тим енглеских адвоката у име Ганића суду нуди. Прва ствар која пада у очи, када се до сада изнети аргументи одбране размотре, а тај утисак учвршћује списак Ганићевих сведока који ће бити позвани да дају исказ на рочишту које почиње 5 јула, то је да материјал који одбрана нуди нема никакве везе са меритумом захтева за екстрадицију. Одбрана се своди на инфантилан аргуменат да су Ганић и остали који су хипотетички били умешани у напад на колону у Добровољачкој улици били „бранитељи БиХ“ па се поставља патетично питање: како ико може таквима да суди? Овакав аргуменат је апсурдан и он није вредан огромних сума новаца које се инвестирају у Ганићев предмет. Он ће само додатно да иритира енглеског судију, за кога се може сигурно предпоставити да је прави професионалац. Предмет се не односи на питање ко су били браниоци а ко агресори током рата у БиХ, него на нешто врло конкретно: да ли је напад на колону у Добровољачкој било ратни злочин и, ако јесте, ко је за то одговоран? Све стране у рату могу да почине ратни злочин и да за њега по међународном кривичном праву одговарају, и „браниоци“ и „агресори“.

Списак потенцијалних сведока, који би сведочили за Ганића, врло је индикативан за непостојање било какве праве одбране у вези са деликтима који се Ганићу стављају на терет. Међу предложеним сведоцима налазе се политичар Златко Лагумџија, историчари Марк Хор и Ноел Малколм, као и Карол Хоџ, аутор једне књиге о улози Велике Британије у балканском сукобу. Поред њих, најављени су Стјепан Месић, Педи Ешдаун, и Гордана Кнежевић, бивша уредница листа „Ослобођење.“ Појединост која све ове сведоке повезује је да они немају никакве везе са инкриминисаним догађајем и да зато немају ништа да кажу што јеи у том смислу било релевантно. Нико од њих 3 маја 1992. године није био ни у Председништву БиХ нити у Добровољачкој улици и они зато немају ни једну значајну ствар да саопште у односу на оптужбе против Ејупа Ганића. Њихова функција то очигледно и није, него је да издекламују позитивне ствари о Ганићу лично и о томе како су лепо са њиме сарађивали. Биће занимљиво посматрати колико дуго ће енглески судија у својој строгој англосаксонској судници толерисати такво завлачење.

Крах сребреничке резолуције у Канади и озбиљно одуговлачење Ганићевог процеса у Лондону, мада је бошњачки естаблишмент био убеђен да ће оба питања врло глатко и на задовољавајући начин решити, служе као порука и опомена. Бахати умишљени љубимци Запада на Балкану прелазе црту толеранције, а можда су је већ и прешли.

(Аутор је председник холандске невладине организације „Историјски пројекат Сребреница)